

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	520-102-007	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	7.5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιλογής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική ή Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://mperp.gr/περίγραμμα-μαθημάτων		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι να μελετηθεί το ευρωπαϊκό δίκαιο ως προς τις εξής διαστάσεις του: το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το δίκαιο που έχει παραχθεί στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης κυρίως μέσα από το κείμενο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ).

Στο πλαίσιο του μαθήματος, εξετάζονται οι λόγοι για τους οποίους ιδρύθηκαν οι πρώτες Ευρωπαϊκές Κοινότητες (Ε.Κ.Α.Χ., Ε.Κ.Α.Ε., Ε.Ο.Κ.), και παρουσιάζεται το Συμβούλιο της Ευρώπης ως διεθνής οργανισμός ο οποίος αποτελεί μία διακριτή έννομη τάξη από την Ε.Ε. και από τα κράτη μέλη της. Αναλύεται η μετεξέλιξη των πρώτων Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) μέσα από την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς (ελευθερία κυκλοφορίας εμπορευμάτων, ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, ελευθερία κίνησης κεφαλαίων, ελευθερία εγκατάστασης εταιριών), της ευρωζώνης και την προώθηση του ελεύθερου ανταγωνισμού. Εξετάζονται τα όργανα της Ε.Ε., η δικαιοπαραγωγική διαδικασία και οι μηχανισμοί δικαστικής προστασίας στην Ε.Ε., με αναφορά στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.), το οποίο έχει επιτελέσει κομβικό ρόλο στην εγκαθίδρυση της αυτονομίας και στην ομοιόμορφη ερμηνεία και εξέλιξη του ενωσιακού δικαίου. Αναλύεται η αυτονομία του ενωσιακού δικαίου και η προσέγγιση του Δ.Ε.Ε., αλλά και των εθνικών ανώτατων διοικητικών ή συνταγματικών δικαστηρίων επί του θέματος αυτού.

Το μάθημα εστιάζει στη σημασία του ελεύθερου και ανοίχτου ανταγωνισμού στην ανοικτή αγορά της Ε.Ε., εξετάζοντας υποθέσεις μονοπωλιακών και άλλων αντι-ανταγωνιστικών πρακτικών επιχειρήσεων οι οποίες επιλύθηκαν από το Δ.Ε.Ε.. Θέματα κρατικών ενισχύσεων και η αντιμετώπισή τους από το Δ.Ε.Ε. τίθενται προς συζήτηση.

Επιπροσθέτως, γίνεται προσέγγιση στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ε.Ε. και ειδικότερα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εμβαθύνεται η σχέση αυτής της προστασίας με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ) μέσω αποφάσεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

1. αναγνωρίζει το περιεχόμενο του ευρωπαϊκού δικαίου ως δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ως δίκαιο που έχει παραχθεί στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης (κυρίως διά του κειμένου της ΕΣΔΑ),
2. διακρίνει τις έννομες τάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των κρατών μελών της και την έννομη τάξη που έχει παραχθεί στους κόλπους του Συμβουλίου της Ευρώπης κυρίως μέσω της ΕΣΔΑ,
3. να αναλύει τη δομή και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως υπερεθνικού οργανισμού που έχει δυνατότητα να παράγει δίκαιο, έχει θεσμικά όργανα και αρμοδιότητες, καθώς και να αναλύει τη δομή της εσωτερικής αγοράς,
4. να στηρίζει επιχειρήματα σχετικά με το ποιο είναι το θεμέλιο της αυτονομίας του δικαίου της Ε.Ε.,
5. να δίνει απαντήσεις σε ερωτήματα που έχουν σχέση με ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών τόσο υπό το πρίσμα του Χάρτη Θεμελιωδών Ελευθεριών της Ε.Ε. όσο και υπό το πρίσμα της ΕΣΔΑ,
6. να γνωρίζει τα διακριτά πεδία εφαρμογής τόσο του Χάρτη Θεμελιωδών Ελευθεριών της Ε.Ε. όσο και της ΕΣΔΑ, και την αλληλεπίδρασή τους με τα εθνικά δίκαια των κρατών μελών,

να συνθέτει την επίδραση των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο Χάρτη Ελευθεριών της Ε.Ε. και στην ΕΣΔΑ, όπως το *ne bis in idem*, πάνω σε παραβάσεις φορολογικού και τελωνειακού χαρακτήρα, με την πρακτική αντιμετώπιση τέτοιων θεμάτων από τα εθνικά

δικαστήρια (ΣτΕ, Διοικητικά Δικαστήρια), από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) και από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Ιστορική και θεσμική προσέγγιση της Ε.Ε.. Έννομη τάξη διακριτή από τις έννομες τάξεις των κρατών μελών και του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- Τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε..
- Οι αρμοδιότητες της Ε.Ε. και οι πηγές δικαίου.
- Σχέσεις μεταξύ των εθνικών δικαίων και του ενωσιακού δικαίου.
- Μηχανισμός δικαστικής προστασίας στην Ε.Ε..
- Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων (τελωνειακή ένωση), ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, ελεύθερη εγκατάσταση των εταιριών.
- Σημασία του ελεύθερου ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, μορφές νόθευσης του ανταγωνισμού (συμπράξεις, καρτέλ, εναρμονισμένες πρακτικές, κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, έλεγχος συγκεντρώσεων). Κρατικές ενισχύσεις ως πρακτικές περιορισμού του ελεύθερου ανταγωνισμού.
- Ανθρώπινα δικαιώματα στην Ε.Ε. και ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η διεθνής εξέλιξη της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ιστορικά.
- Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΔΑ).
- Case study συγκεκριμένων αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου σε θεμελιώδη δικαιώματα όπως το δικαίωμα στη ζωή, απαγόρευση βασανιστηρίων, δικαίωμα στη χρηστή απονομή της δικαιοσύνης, ελευθερία σκέψης συνείδησης και θρησκείας, ελευθερία έκφρασης, δικαίωμα πραγματικής προσφυγής, προστασία της ιδιοκτησίας, δικαίωμα στην εκπαίδευση, ne bis in idem (δικαίωμα κάθε προσώπου να μην δικάζεται ή να τιμωρείται δύο φορές για το ίδιο αδίκημα).
- Ad hoc προσέγγιση του δικαιώματος ne bis in idem ιδίως σε τελωνειακές και φορολογικές παραβάσεις με παράλληλη μελέτη πρόσφατων υποθέσεων των δύο δικαστηρίων, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Τρόποι επίλυσης του φαινομένου της παράλληλης επιβολής δύο διαφορετικών τιμωρητικών κυρώσεων για την ίδια φορολογική παράβαση ή για μία παράβαση λαθρεμπορίας (double jeopardy), ώστε να αποφεύγεται η παραβίαση της αρχής ne bis in

idem.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Διδασκαλία στην αίθουσα</p>												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση projector. • Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας moodle. 												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i></p>	<p>Δραστηριότητα Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου Διαλέξεις 13*3 = 39</p> <table border="1" data-bbox="679 667 1342 1619"> <thead> <tr> <th data-bbox="679 667 1011 734">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1018 667 1342 734">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="679 743 1011 1070"> Διαλέξεις από έδρας επικουρούμενη από παρουσιάσεις σε ηλεκτρονική μορφή, με στοχευμένη μελέτη ελληνικών και ευρωπαϊκών δικαστικών αποφάσεων (ΣτΕ, ΕΔΔΑ, ΔΕΕ) και case studies αυτών. </td> <td data-bbox="1018 743 1342 1070" style="text-align: center;">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1079 1011 1317"> <ul style="list-style-type: none"> • Πρακτική εφαρμογή της θεωρίας μέσω δικαστικών αποφάσεων. • Διάθεση ηλεκτρονικών παρουσιάσεων διδασκαλίας στους φοιτητές. </td> <td data-bbox="1018 1079 1342 1317" style="text-align: center;">-</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1326 1011 1348"> Αυτοτελής Μελέτη </td> <td data-bbox="1018 1326 1342 1348" style="text-align: center;">148,50</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1357 1011 1482"> Λοιπές δραστηριότητες (π.χ. διαλέξεις εξωτερικών συνεργατών κ.λπ.) </td> <td data-bbox="1018 1357 1342 1482" style="text-align: center;">-</td> </tr> <tr> <td data-bbox="679 1491 1011 1619"> Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα) </td> <td data-bbox="1018 1491 1342 1619" style="text-align: center;">187,50</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις από έδρας επικουρούμενη από παρουσιάσεις σε ηλεκτρονική μορφή, με στοχευμένη μελέτη ελληνικών και ευρωπαϊκών δικαστικών αποφάσεων (ΣτΕ, ΕΔΔΑ, ΔΕΕ) και case studies αυτών.	39	<ul style="list-style-type: none"> • Πρακτική εφαρμογή της θεωρίας μέσω δικαστικών αποφάσεων. • Διάθεση ηλεκτρονικών παρουσιάσεων διδασκαλίας στους φοιτητές. 	-	Αυτοτελής Μελέτη	148,50	Λοιπές δραστηριότητες (π.χ. διαλέξεις εξωτερικών συνεργατών κ.λπ.)	-	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	187,50
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις από έδρας επικουρούμενη από παρουσιάσεις σε ηλεκτρονική μορφή, με στοχευμένη μελέτη ελληνικών και ευρωπαϊκών δικαστικών αποφάσεων (ΣτΕ, ΕΔΔΑ, ΔΕΕ) και case studies αυτών.	39												
<ul style="list-style-type: none"> • Πρακτική εφαρμογή της θεωρίας μέσω δικαστικών αποφάσεων. • Διάθεση ηλεκτρονικών παρουσιάσεων διδασκαλίας στους φοιτητές. 	-												
Αυτοτελής Μελέτη	148,50												
Λοιπές δραστηριότητες (π.χ. διαλέξεις εξωτερικών συνεργατών κ.λπ.)	-												
Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	187,50												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση,</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση στο τέλος του εξαμήνου επί του συνόλου της διδαχθείσας ύλης, που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> -Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής -Ανάλυση μελέτης περίπτωσης -Ερωτήσεις ανάπτυξης 												

<p><i>Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	
--	--

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γ. Αργυρός/Α. Δεδούλη-Λαζαράκη (2018), «Ευρωπαϊκή Ένωση και το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Οικονομίας», Αθήνα: Σάκουλας
2. Α. Πλιάκος (2018), «Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης», Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη
3. Ν. Μαραβέγιας (εκδ.) (2016), «Ευρωπαϊκή Ένωση – Δημιουργία, εξέλιξη, προοπτικές», Αθήνα: Κριτική